

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2024. január 28.
(vasárnap)**

Horváth Géza

TÉRJ HÁT VISSZA A TE ISTENEDHEZ!

Énekek: 38,1.22; 460; 342,1; 459,1-3.4

Lekció: Hós 12,1-10

Alapige: Hós 12,6a

Imádkozzunk!

Drága Urunk, szeretnénk egy szívvel és egy szájjal dicsőíteni és magasztalni, hogy nem a te haragodnak nagy voltával szembesülünk, hanem – ahogy a terített úrasztala is elénk adja – kegyelmednek gazdagságával. Köszönjük Urunkat, Jézus Krisztust, aki által most könyöröghetünk és a kegyelem királyi székéhez járulhatunk, és akiben van a mi váltáságunk vére által, bűneink bocsánata. Köszönjük az Ő elégtételét, melyre nézve Pállal együtt elmondhatjuk: az adóslevelünk oda van szegezve a keresztfára, az ének szavával pedig boldogan vallhatjuk: „A bűnöm, Úr Jézus, a bűnöm, Úr Jézus, nem vádol többé engem.”

Ha bűneink miatt nincs is kárhoztató ítéletünk, mégis megvalljuk előtted óemberi természetünkből adódó vétkeinket. Az elmúlt héten sem sikerült mindig az öldöklés, amellyel földi tagjainkat kényszerítettük volna sarokba vagy adtuk volna halálba. Sokszor vett erőt rajtunk a bűn: indulataink, kísértéseink, vágyaink, de köszönjük, hogy ezek már nem szakíthatnak el tőled. Sem fejedelemség, sem jelenvalók, sem magasság, sem mélység nem szakíthat el a te szerelmedtől bennünket, és mennyivel in-

TÉRJ HÁT VISSZA A TE ISTENEDHEZ!

kább nem szakíthatnak el azok a bűnök, amelyeket Jézus Krisztus nagyon drágán megfizetett!

Köszönjük, hogy így jöhetünk Eléd. Nem is szeretnénk semmit sem hozni, keresztedbe akarunk fogódzni. Jövünk meztelen, hogy felruházz, öltöztess fel az igazság palástjába, a megigazítás ruhájába bennünket, és tisztíts magadnak kiváltképpen való népet!

Köszönjük, hogy egybegyűlhettünk a templomba. Köszönjük a heti csendességeinket is, a Rád figyelésünket és mindazt, amit mondtál az ige által. Kérünk, most is szólíts meg bennünket, taníts az élet ösvényére! Mindezt a mi Urunk, Jézus Krisztus nevében kérjük, aki által színed elé járulunk. Köszönjük, hogy Ő az egyetlen közbenjárónk, szószólónk, mennyei Atyánk!

Ámen.

Igehirdetés

Isten igéjét Hóseás próféta könyve 12. fejezetének 6. verséből olvasom ekképpen: „*Térj hát vissza a te Istenedhez!*”

A most olvasott Hóseás könyvének az utolsó nagy egységéhez érkezünk a 12. fejezettel, amelynek központi üzenete a felolvasott textus, amely olyan rövid, hogy érdemes megtanulni, és szívünkbe zární. Egy bibliatudós szerint minden könyvnek van egy központi üzenete, verse és kulcs szava. Megnéztem, hogy mit ír Hóseás könyvéről, és ezt találtam: „Térj hát vissza a te Istenedhez!” Ez a mondat a 14. fejezetben is megismétlődik. Hóseás könyvének kulcs szava: a megtérés. Isten megtérésre hívja az ő népét akkor, amikor az asszír fenyegetés már a küszöbön áll. Felajánlja ezt a lehetőséget a népnek: van kihez és van miből megtérnie az embernek. Mivel mindezek örök igazságok, foglalkozzunk most azzal, hogy hogyan lehet megtérni az Úrhoz!

Mikor Isten azt mondja az embernek, hogy „térj vissza hozzám”, először azt kell megállapítani, hogy jelenleg hol van az ember. Ha eltévedünk valahol, először azt mérjük fel, hogy pillanatnyilag hol vagyunk. Elővesszük a térképet, és az alapján próbálunk eljutni oda, ahova menni szeretnénk. Isten is ezt alkalmazza a népe életében. Először helyzetjelentést ad, megadja a koordinátákat: most hol vagy, milyen helyzetben vagy.

A 12. fejezet így kezdődik: „Széllel táplálkozik Efraim és fut a keleti szél után.” Mit jelent ez a mondat? Gyerekkoromban, mikor felvettük a kabátot, a nagymamám mindig azt mondta, hogy széllel bélelt. Ez azt jelenti, hogy nincs bélése, csak levegő van benne. Hasonló, amiről itt olvasunk: valami, amit a szél tud mozgatni, nem stabil. Az Újszövetség még arra is használja ezt a képet, amikor valaki a biblikus tudománytól eltér – már az első gyülekezetekben is volt erre példa – „akiket ide, s tova hány a tanítás-

nak akármilyen szele.” Az ige azt mondja: „Álljatok mozdíthatatlanul, meg ne rendüljete a ti hitetekben!” Isten azt akarja, hogy minket semmilyen szél ne tudjon mozgatni ide-oda, hanem stabilan álljunk az Úrban, mint a kősziklára épített ház.

A nép, amely „fut a keleti szél után, minden nap szaporítja a hazugságot és a sanyargatást.” Isten megmondja, hogy most miben van a nép. Nem úgy akarja visszavonni magához, hogy ne lássák be, hogy erre miért van szükség. „Minden nap szaporítja a hazugságot.” Akik az eredendő bűnnel nem tudnak mit kezdeni, meg szokták kérdezni tőlem: mi közünk van nekünk Ádám és Éva bűnéhez? Ádám és Éva vétkezett a Paradicsomban, azért ők felelősek. Miért igaz az, hogy ezáltal mi is bűnben fogantattunk és bűnben születünk? Ennek a teológiai hátterére most nem akarok kitérni, de az igaz ránk, hogy minden nap szaporítjuk a bűneinket. Isten azt mondja: „Szaporítja a hazugságot és a sanyargatást.” Születésünk óta annyi bűnünk gyűlt össze, hogy elég Isten ítéletéhez. Isten először is erre emlékeztet. Amikor Dávidnak azt mondja Nátán próféta: „te vagy az az ember”, ekkor ismer magára.

Isten nem csak arra emlékezteti az embert, hogy mennyi bűne van. A 3. versben ezt olvassuk: „Anyja méhében sarkon fogta bátyját, és amikor erős volt, küzdött az Istennel.” Itt Jákóbról van szó, aki már az anyja méhében sarkon fogta bátyját, és mikor erős volt, küzdött Istennel a Jabbók-révénél, és az legyőzte. Sírt és könyörgött neki, hogy „nem bocsátlak el, míg meg nem áldasz engem”. Mikor Isten hívja az embert, azt nemcsak azért teszi, mert az ember bűnös, hanem azért is, mert ő kegyelmes. Jákób nem azért lett azzá, akivé lett, mert érdemei voltak, hanem azért, mert Isten már akkor végezte a munkáját, amikor ő még az anyja méhében volt. Ezt mi is megvalljuk minden keresztelezésnél: „Nem éltem még a föld színén, te értem megszületél. Még rólad mit sem tudtam én, már tulajdonoddá tetted. Még meg sem formált szent kezed, már elválasztál engemet, hogy társam légy a földön.”

Isten nem csak a bűnnel akarja szembesíteni a megtérőt. Ne csak azért térj meg, mert bűnös vagy, hanem azért, mert én kegyelmes és irgalmas Isten vagyok! Isten azért tárja ezt elénk ilyen világosan Hóseás könyvében, hogy mi is így gondolkozzunk! Nem lehet valakit csak a bűneivel szembesíteni az evangélium üzenete nélkül. Ez olyan lenne, mintha az orvos csak a diagnózist közölné a beteggel, utána hazaküldené. A terápiát is elmondja az orvos, nem csak a betegséget.

A farizeusok csak a bűneikkel szembesítették az embereket. Például, mikor azt mondták: ezt az asszonyt tetten értük házasságtörés közben. És idézik Mózeszt, hogy mit kell az ilyennel csinálni: kövezzük meg, ítéljük el, öljük meg, mert bűnös! Jézus erre azt mondja: „Én nem kárhoztalak té-

TÉRJ HÁT VISSZA A TE ISTENEDHEZ!

ged, eredj el, és többé ne vétkezz!” A bűnösnek nemcsak a bűnt kell ismer-
nie, hanem Isten irgalmát is! Különben miért menne vissza Istenhez, ha
nem tudná, hogy Isten irgalmas? Erre is emlékezteti Hóseás a népet.

A tékozló fiú visszaemlékezik arra, hogy az atyai házban a bérese is
bővölködnek a kenyérben. Látja a helyzetét, hogy mi lesz akkor, ha ott
marad, de visszaemlékezik, hogy az ő Atyja irgalmas. Ez is munkálja ben-
ne a visszamenetelt: az én Atyám szerető szívű, aki még a cselédeivel is
jól bánik.

Emlékezteti Isten a népet: vigyázz, Jákób is így született, a bátyja sar-
kába fogódzott, és az angyal legyőzte! Nem a mi erőnk visz oda bennün-
ket a kegyelem Urához, hanem a kegyelem Ura ölel át bennünket. A Je-
lenések könyvében azt olvassuk: „Emlékezzél arra, honnan estél ki!” Ez
vonatkozik az újból és újból megtérőkre. Van első megtérés, mikor elő-
ször lépek rá Isten útjára, és aztán naponként meg kell ténnem. Ezt külö-
nösen Luther hangsúlyozta. Hajlamosak vagyunk naponként eltérni az
Úrtól, ezért naponként vissza kell ténnünk hozzá! Egy kicsit lanyhulunk,
egy kicsit fogy az első szeretetünk. Isten azt mondja: „Légy buzgóságos
azért, és térj meg!” Emlékezzél, honnan estél ki, mit hagytál el, mi maradt
ki az életedből! Mi az, amiből neked most kell megtérni? Ezt Isten kinek-
kinek végezze el a szívében! Emlékezzél!

Miért mondja Isten, hogy térj vissza Istenedhez? Először azért, mert
elég volt a tékozlásból. Péter apostol a második levelében azt írja: elég volt
abból, hogy életünk elfolyt idejében a pogányok akaratát cselekedtük. Mi-
kor az ember visszatér Istenhez, elismeri: igen, Uram, engem is tönkre tett
a bűn, nem volt helyes a veled való kapcsolatom, a szolgálatból is vissza-
vett, elég volt! Felesleges köröket futottam, felesleges éveket tékoztam el.

Másodszor azért gyere vissza, mert nem találsz jobb szövetségest: „fri-
gyet szereznek az Assirussal és Egyiptomba visznek olajat.” Ez azt jelen-
tette, hogy azt az olajat viszik, amivel a szövetséget megpecsételik. Isten
népe máshol keres szövetségest, barátot, megélhetést, vágyakat, célokat.
Azt hisszük, hogy máshol megtaláljuk, és a végén csalódunk. Mai igesza-
kasunk azt mondja: „Térj hát vissza a te Istenedhez!” Isten újból felajánl-
ja, és újból felveszi a kapcsolatot az ő népével. Isten jósága is ösztönöz a
megtérésre, nem csak a bűn visz oda hozzá.

A múlt század nagy dogmatikusa, Sebestyén Jenő azt írja: „A megtérés
Isten munkája és adománya, mely az ember értelme és akarata által rea-
lizálódik.” Én nemcsak az értelmet, az akaratot, hanem az érzelmet is lá-
tom ebben. Az értelmi rész azt jelenti, hogy megértem, hogy amit Isten
bűnnek nyilvánít, azt én is annak nyilvánítom. Aki nem akar megtérni, az
a bűnt nem látja bűnnek, hogy neki miből kellene megtérnie. Hóseásnál
ezt olvassuk: „Efraim ezt mondja: meggazdagodtam, vagyont szereztem

magamnak. Semmi szerzeményemben nem találnak rajtam álnokságot, amely bűn volna.” Efraim kijelenti: „a vagyonomat jogosan szereztem”. Nem találnak benne semmit, ami bűn volna. A dogmatika viszont azt mondja, hogy lehet vagyont szerezni a jogosság látszata alatt is. Arról beszél Efraim, hogy jogosan szerezte a vagyonát, de a Biblia azt mondja, hogy az Úr akarata szerint használd fel! Nemcsak az a fontos, hogy szerezted, hanem az is, hogyan használd fel! Efraim nem beszél arról, hogy Isten mit mutatott meg: hova és mennyit adjon. Az is fontos, hogy hogyan élek vele. A megtérés értelmi része azt jelenti, hogy ami Isten szemében bűn, az nekem is az. Isten azzal szembesít, hogy őszerinte mi a bűn, nem az emberek szerint. Mikor az ember megtér, az az első dolog, hogy amit Isten bűnnek nyilvánít, azt én is annak nyilvánítsam. Dávid így vallja meg bűnét: „Egyedül ellened vétkeztem, és cselekedtem azt, ami gonosz a te szemeid előtt.”

A Jelenések könyvében az egyik gyülekezetnek azt mondja Isten: „az meg van benned, hogy a nikolaiták cselekedeteit gyűlölöd, amit én is gyűlölök”. Azért gyűlöld, mert én is gyűlölöm! Egy lelki énekben így énekeljük: „Szeressem, mit Uram szeret, tegyem, mit ő kíván!” Szeresd, amit az Úr szeret, gyűlöld, amit az Úr gyűlöl, különben, nem tudsz az ő akaratával egyesülni!

A megtérés érzelmi része azt jelenti, hogy az Urat, aki engem szeretett és önmagát adta értem, és akit én is szeretek, megbántottam. Ezért nehezedik a hívőre a bűn terhe.

Az akarati része pedig azt jelenti, hogy nem akarom többé elkövetni a bűnt, hátat fordítok neki. Amikor Isten azt mondja: „Térj hát vissza a te Istenedhez!”, legyen benne mindez: értelmi rész, érzelmi rész és akarati rész.

Azért térj vissza, mert jó következményei lesznek az életedre nézve! Isten újból a szövetségébe fogad, megújítja a veled kötött szövetséget.

Mi jár együtt azzal, ha megbocsátod bűnöd, ha visszafogadsz, Uram? Dávid azt mondja: a te szabadításod öröme és az engedelmesség lelkének erősítése, „az engedelmesség lelkével támogass engem!” Ezt kapom vissza, mert ezt vesztettem el. A hívő különösen érzi, hogy elvesztette a Krisztusban való lelki örömet és az engedelmesség lelkét. „Térj hát vissza a te Istenedhez!”

Megtérhetünk-e önmagunktól? A Biblia azt mondja, hogy nem. Ahogy a szerecsen nem tudja megváltoztatni a bőre színét, a párdac sem az ő foltjait, úgy ti sem, annyira megszoktátok a gonoszt. Jeremiás könyvét olvasva, folyamatosan ezzel találkozunk. Jeremiás nem azt mondja, hogy majd megtérünk, hanem azt, hogy: „téríts meg, Uram, és megtérünk!” A Cselekedetek könyvében olvassuk, hogy a tanítványok visszatérve a missziói

TÉRJ HÁT VISSZA A TE ISTENEDHEZ!

útról, boldogan jelentik, hogy Isten a pogányoknak is adott megtérést az életre. „Isten munkálja bennetek mind az akarást, mind a véghezvitelt az ő jókedvéből.” Kegyelem, ha valakinek Isten azt mondja: „Térj, hát vissza Istenedhez!” Ha te nem is tudsz jönni hozzám, én megyek hozzád, én hirdetem neked: gyere, mert jó következményei lesznek!

Miért mondja Isten mégis, hogy térjetelek meg? Keresztelő János hirdeti a Jordán partján: „Térjetelek meg, mert elközelített a mennyek országa!” Mikor a Szentírás valamit parancsol nekünk, nem azért parancsolja, mintha mi magunktól azt meg tudnánk tenni. Három dolog miatt parancsolja.

Isten az embert valóságos igazságban és szentségben teremtette, erre képes lett volna, de úgy megrontotta a bűn, hogy erre képtelen. „A bűn sarában élve lenni, a jóra lelkem képtelen” – mondja a Halleluja ének. Elvesztettem az erre való képességemet. Isten ezért hirdeti, hogy: jöjj rá, erre képtelen vagy! „Hívj segítségül engem a nyomorúság idején, én megszabadítalak téged, és te dicsőítesz engem!” (Zsolt 50,15) Ezt fedezték fel azok a nyomorultak, koldusok, akik ott ültek az út szélén, mikor Jézus itt járt a földön: „Jézus, Dávid Fia, könyörülj rajtam!” „Légy segítségül az én hitetlenségemben!” Jairus, a százados, is segítségért kiáltott. Belátták, hogy magukon nem tudnak segíteni. „Te tudsz, s akarsz segíteni, segíts hát bajomon!” – énekeljük.

Így hívjuk segítségül, testvérek, mi is az Úr nevét! Liturgiánkban azonnal kezdődik az istentisztelet, hogy „a mi segítségünk”. Hogy merjük hallgatni? A mi segítségünk onnan jöjjön, aki él és teremtett mennyet és földet, aki kész és képes rajtunk segíteni! Segítsen bennünket erre, és adjon nekünk lelki örömet!

A megtérés két részből áll: az óember megöklése és az újember felöltözése. Valamit levetni, valamit felöltetni. Adja az Úr, hogy visszataláljunk őhozzá! Azt mondja mai igénk: „Térj hát vissza a te Istenedhez!” Mutassa meg nekünk egyenként az Úr, hogy miből kell visszatérni őhozzá! Azt megmutatta, hogy kihez kell visszatalálni. Ő gazdag irgalomban, aki hozzá visszajön, azt semmiképpen el nem küldi. Menjünk őhozzá alázatos, bűnbánó szívvel, de ennek az örömével is!

Ámen.

Imádkozzunk!

Drága Istenünk, köszönjük, hogy kegyelemben gazdag Urunk vagy. Egyetlen Fiadat adtad oda azért, hogy mi visszatalálhassunk hozzád. Köszönjük, hogy Ő az egyedüli közbenjárónk a kegyelem királyi székénél. Köszönjük, ha már megtérített bennünket a mi Urunk, amelyben nemcsak a bűneinket hányta szemünkre, hanem úgy hívogatott magához, hogy meg-

nyugtatott. Hálaadással köszönjük, hogy ma is van lehetőség erre a csodálatos visszatérésre.

Kérünk, mutasd meg kinek-kinek, hogy mi az, amiből meg kell térnie: elfecsérelt idő, erő, tisztaság vagy lelkiesség, ami élete elfolyt idejéhez tartozik! Vonj magadhoz egészen, és mi hadd hulljunk oda lábaidhoz tört reménnyel, de igaz lelkiességgel, bűnbánattal, hogy a szabadítás örömét megkaphassuk! Könyörgünk, hogy ennek evangéliuma hirdettessék még az egész világon!

Olyan nyomorult ez a világ, ahol annyi forrongás, igaztalan, vádaskodó, haszonleső, irigykedő akarat érvényesül. Bocsásd meg Urunk, hogy nemzet támad nemzet ellen! Kérünk békéért, megoldásért, különösen Ukrajnáért, az ottani testvérekért, gyülekezetekért! Órizd őket, oszlasd félelmüket, te hozd el a háború végét!

Kérünk a betegeinkért, gyászolóinkért, azokért, akik a héten búcsúztak szeretteiktől. Mutasd meg nekik is, hogy te vagy a vigasztalás Istene! Ha hozzád térünk, sok ajándékkal látsz el bennünket, csodálatos ígéreteid vannak: minden a mienk, mi pedig a Krisztuséi. Hadd járjuk ennek örömében ezt a hetet is! Köszönjük, hogy megsegítetted iskolásainkat, lezárhattak egy félévet.

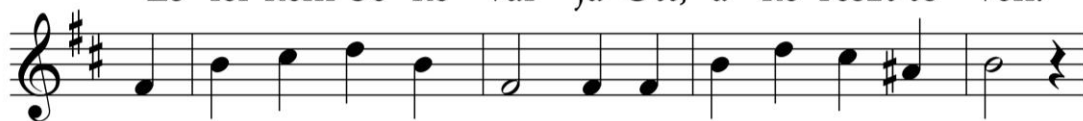
Kérünk azokért, akik munkába mennek, akik betegek mellett szorgoskodnak. Hadd vigyük eléd most csöndes imáinkat is, hallgasd meg kegyelmesen! Mindenben legyen meg a te akaratod!

Ámen.

459. ének

1. Az Is - ten Bá - rá - nyá - ra Le - té - szem bű - nöm én,
És lel - kem bé - ke vár - ja Ott, a ke - reszt tö - vén.

A szí - vem min - de - nes - túl Az Úr e - lé vi - szem,

Meg - tisz - tul minden szennytől A Jé - zus vé - ri - ben,

A Jé - zus vé - ri - ben.

2. Megtörve és üresen / Adom magam neki,
Hogy újjá ő teremtsen, / Az űrt ő töltsse ki.
Minden gondom, keservem / Az Úrnak átadom,
Ő hordja minden terhem, / Eltörli bánatom, / Eltörli bánatom.
3. Örök köszálra állva / A lelkem megpihen;
Nyugszom Atyám házába' / Jézus kegyelmiben.
Az ő nevét imádom / Most mindenek felett;
Jézus az én királyom, / Imámra felelet, / Imámra felelet.
4. Szeretnék lenni, mint ő, / Alázatos, szelíd,
Követni híven, mint ő, / Atyám parancsait.
Szeretnék lakni nála, / Hol mennyei sereg
Dicső harmóniába' / Örök imát rebeg, / Örök imát rebeg.